

Pakketten weidevogelbeheer ANLb

De Hollandse Venen

2023-2028

Inhoud

1. Grasland met rustperiode	3
2. Plas dras.....	4
3. Legselbeheer grasland.....	5
4. Legselbeheer bouwland	6
5. Kruidenrijk grasland.....	7
6. Ontwikkeling kruidenrijk grasland	8
7. Exensief beweide grasland	9
8. Ruige mest.....	10
9. Botanische grasland.....	11
Bijlage 1. GVE tabel.....	12
Bijlage 2. Lijst b: indicatorenlijst	14

1. Grasland met rustperiode

Dit pakket biedt rust aan broedende vogels en opgroei gelegenheid aan kuikens. Een rustperiode is vooral voor weidevogels van belang, maar het beheer biedt ook schuil- en foerageergelegenheid voor insecten en kleine zoogdieren.

Beheervoorwaarden:

- Er worden in de rustperiode van datum x tot datum y geen landbouwkundige bewerkingen uitgevoerd.
- In de rustperiode vinden geen bewerkingen plaats, ook geen beweiding.
- **Pakket l, m:** Voorweiden en daarna rust: Het grasland wordt vanaf 1 maart en vóór de rustperiode niet gemaaid.
- De rustperiode wordt vrijgegeven door de veldmedewerker.
- Uitrijden van drijfmest en kunstmest voor de rustperiode is niet toegestaan. Het uitrijden van ruige mest mag wel. Na de rustperiode mag er wel drijfmest en kunstmest uitgereden worden.
- **Pakket l, m:** Bij de pakketten voorweiden is het uitrijden van drijfmest en kunstmest (en ruige mest) vóór (en na) de rustperiode wel toegestaan.

Pakketten:

Vergoeding per ha:

1a	rust van 1 april tot 1 juni	€ 450,-
1b	rust van 1 april tot 8 juni	€ 600,-
1c	rust van 1 april tot 15 juni	€ 750,-
1d	rust van 1 april tot 22 juni	€ 900,-
1e	rust van 1 april tot 1 juli	€ 1000,-
1l	voorweiden tot 1 mei, daarna rust tot 15 juni	€ 450,-
1m	voorweiden tot 8 mei, daarna rust tot 22 juni	€ 450,-

2. Plas dras

Plasdras is een aantrekkelijk biotoop voor weidevogels om te rusten en te foerageren. Wormen en emelten komen bij een hoge grondwaterstand dichterbij het maaiveld en zijn daardoor beter bereikbaar voor weidevogels. Plasdrassen kunnen als greppel-plasdras worden ingezet. Greppel-plasdras is een kleinschalige variant van plasdras en wordt ingezet langs slootjes en greppels die van oudsher op het perceel aanwezig zijn.

Beheervoorwaarden:

- Het land is geïnundeerd (volledig drassig). De inundatieperiode loopt van datum x tot datum y.
- Om plasdras tot productieve (landbouw)grond te laten behoren is minstens één keer per jaar een maaibeurt nodig.

Pakketten:

Vergoeding per ha:

3a	Plasdras 15 februari tot 15 april	€ 1000,-
3b	Plasdras 15 februari tot 15 mei	€ 1500,-
3c	Plasdras 15 februari tot 15 juni	€ 2500,-
3n	Plasdras 1 maart tot 1 juni	€ 1700,-
3o	Plasdras 1 maart tot 15 juni	€ 2000,-

3. Legselbeheer grasland

Dit pakket helpt boeren bij de bescherming van nesten en kuikens op grasland. Doordat bekend is waar nesten en kuikens aanwezig zijn, kunnen werkzaamheden daarop worden afgestemd. Bij aanwezigheid van nesten op grasland worden nestbeschermers geplaatst bij beweiding en bij maaien wordt een deel van het perceel niet gemaaid, zodat de kuikens daar veilig kunnen opgroeien. Op dit deel kan legselbeheer plus aansluitend een periode van rust worden afgesloten.

Beheervoorwaarden:

- Er wordt aantoonbaar gezocht naar nesten. Gevonden nesten zijn geregistreerd (bijvoorbeeld op stalkaart of via boerenlandvogelsnederland.nl).
- **Pakket a:** Gevonden nesten en/of kuikens worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen, tenminste via enclaves van minimaal 50 m² of via het plaatsen van nestbeschermers.
- **Pakket d-f:** Kuikenvelden na legselbeheer: Gevonden nesten en/of kuikens worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen op een deel van het perceel (tenminste via enclaves van minimaal 50 m²) via een rustperiode van datum x tot y waarbij de vrijwaring tenminste 14 kalenderdagen duurt.
- Nesten moeten gemeld worden bij de veldmedewerker. Melden mag 1x per 3 weken.
- **Pakket d-f:** Start rustperiode binnen 7 kalenderdagen melden bij RVO.nl

Pakketten:

Vergoeding per ha:

4a	Legselbeheer op grasland	€ 10,-
4d	Legselbeheer op grasland plus 2 weken rust tussen 1 mei en 1 augustus	€ 450,-
4e	Legselbeheer op grasland plus 3 weken rust tussen 1 mei en 1 augustus	€ 650,-
4f	Legselbeheer op grasland plus 4 weken rust tussen 1 mei en 1 augustus	€ 850,-

4. Legselbeheer bouwland

Dit pakket helpt boeren bij de bescherming van nesten en kuikens op bouwland. Het gaat dus vaak om maïsland, maar niet uitsluitend. Doordat bekend is waar nesten en kuikens aanwezig zijn, kunnen werkzaamheden daarop worden afgestemd. Nesten worden opgezocht en geregistreerd. Nesten worden beschermd tegen verstoring via verplaatsen, nestbeschermers of via uitstellen van zaaien van het gewas.

Beheervoorwaarden

- Er wordt aantoonbaar gezocht naar nesten. Gevonden nesten en/of kuikens zijn geregistreerd (bijvoorbeeld op stalkaart of boerenlandvogelsnederland.nl) en worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen of beschermd via het plaatsen van nestbeschermers.
- **Pakket b t/m d:** Gevonden nesten en/of kuikens worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen via een rustperiode van datum x tot datum y waarbij de vrijwaring tenminste 14 kalenderdagen duurt.
- Nesten moeten gemeld worden bij de veldmedewerker. Melden mag 1x per 3 weken.
- Bij legselbeheer op bouwland tellen kievit nesten die zichtbaar ontzien zijn bij alle bewerkingen dubbel. Markering laten staan tot eindcontrole

Pakketten:

Vergoeding per ha:

42a	Legselbeheer op bouwland	€ 10,-
42b	Rustperiode op bouwland van 15 maart tot 15 mei	€ 140,-
42c	Rustperiode op bouwland van 15 maart tot 22 mei	€ 210,-
42d	Rustperiode op bouwland van 15 maart tot 1 juni	€ 280,-

5. Kruidenrijk grasland

Kruidenrijk grasland is erg belangrijk voor weidevogels. De bloeiende kruiden trekken insecten aan, wat weer de voedselbeschikbaarheid verhoogt voor vogels. Door de late maaidatum zijn kruidenrijke graslandpercelen een geschikt toevluchtsoord voor vogels, in het geval dat omliggend grasland wordt gemaaid.

Beheervoorwaarden:

- Geen gebruik van chemische onkruidbestrijding op min 90 % van de oppervlakte.
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.
- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit [lijst b](#) ten behoeve van specifiek doel zijn in transect (meetvak) aanwezig in de periode 1 april tot 1 oktober.
- Er worden in de rustperiode van datum x tot datum y geen landbouwkundige bewerkingen uitgevoerd.
- Uitsluitend bemesting met vaste mest is toegestaan buiten de rustperiode.
- **Pakket h:** Beweiding van de beheereenheid is toegestaan wanneer de beheereenheid is gelegen langs de randen van een perceel.
- **Pakket h:** Bemesting is niet toegestaan bij kruidenrijk graslandranden.
- **Pakket h:** Minimale breedte van de rand is 2 meter.

Pakketten:

Vergoeding per ha:

5a	Kruidenrijk grasland, rust 1 april tot 15 juni	€ 1250,-
5b	Kruidenrijk grasland, rust 1 april tot 22 juni	€ 1500,-
5c	Kruidenrijk grasland rust 1 april tot 1 juli	€ 1650,-
5h	Kruidenrijke graslandrand 1 april tot 15 juni	€ 1250,-

7. Extensief beweide grasland

Extensief beweide grasland is waardevol voor insecten en insectenetende vogels die voorkomen op wat korter gras en een bepaalde beweidingsdruk kunnen hebben, bijvoorbeeld de Kievit. De mestflaten van het vee trekken insecten aan die als voedsel dienen voor volwassen vogels en oudere kuikens.

Beheervoorwaarden:

- Geen gebruik van chemische onkruidbestrijding op min 90 % van de oppervlakte.
- Beweiding is verplicht vanaf datum x tot datum y met minimale a en maximale veebezetting b GVE/ha. (GVE tabel in bijlage 1)
- In de periode van extensief beweiden vinden geen bewerkingen plaats, zoals maaien, rollen, slepen, scheuren, frezen, (her)inzaaien, doorzaaien en bemesten.

Pakketten:

Vergoeding per ha:

6a	Beweiding verplicht van 1 mei tot 15 juni, minimaal 1 en maximaal 1,5 GVE/ha	€ 650
6c	Beweiding verplicht van 1 mei tot 15 juni, minimaal 1 en maximaal 3 GVE/ ha	€ 400

8. Ruige mest

Bemesting met ruige mest stimuleert het bodemleven, versterkt de bodemstructuur en de bodemorganische stof. Regenwormen en ander bodemleven is een belangrijke voedselbron is voor boerenlandvogels en zijn ook belangrijk voor de bodemstructuur. Regenwormen breken mest en strooisel af in bodemorganische stof en nutriënten. De grasgroei vertraagt enigszins ten opzichte van het gebruik van drijfmest of kunstmest, waardoor de percelen langer de open structuur houden die ze voor weidevogels geschikt maakt. Ook verwerken sommige weidevogels, met name kieviten, het stro uit de ruige mest in hun nest.

Beheervoorwaarden:

- Vaste mest is opgebracht (vaste mest: dierlijke meststoffen die niet verpompbaar zijn)
- Ruige mest kan alleen in combinatie met het beheerpakket rustperiode, voorweiden, kruidenrijk grasland en extensief weiden.
- Op de beheereenheid wordt in een kalenderjaar ten minste 5 en maximaal 15 ton ruige stalmest of vaste fractie per hectare uitgereden.
- De ruige stalmest wordt in één keer opgebracht tussen 1 februari en de begindatum van de rustperiode, of vanaf de dag volgend op de einddatum van de rustperiode tot 1 september.
- Per jaar kan slechts 1 melding gedaan worden.
- Het uitrijden van ruige mest wordt binnen 7 dagen na uitrijden gemeld bij het collectief.

Pakketten:

7a Ruige mest

Vergoeding per ha:

€ 100,-

9. Botanische grasland

Botanisch grasland kan een belangrijke bijdrage leveren aan de leefomgeving van vogels, insecten, amfibieën en kleine zoogdieren. Het gaat vaak om typisch 'ouderwets' grasland met een wat pollige structuur en verspreid voorkomende kruiden. De aanwezige kruiden zijn een voedselbron voor dieren; de aanwezige nectar trekt insecten aan die op hun beurt voedsel kunnen vormen voor diverse boerenlandvogels.

Beheervoorwaarden:

- Geen gebruik van chemische onkruidbestrijding op min 90 % van de oppervlakte.
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.
- **Pakket a:** Beweiding is toegestaan vanaf 1 maart tot 1 oktober met maximale veebezetting 2 GVE/ha.
- **Pakket a t/m c:** Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit [lijst b](#) ten behoeve van specifiek doel zijn in transect (meetvak) aanwezig in de periode 1 april tot 1 oktober.
- **Pakket a en b:** er vindt geen bemesting plaats

Pakketten:

Vergoeding per ha:

13a	Botanisch weiland (4 indicatorsoorten)	€ 1250,-
13b	Botanisch hooiland (4 indicatorsoorten)	€ 1450,-
13c	Botanisch waardevolle weiderand (4 indicatorsoorten)	€ 1250,-*

* Door het samenvallen van de botanische weideranden met bufferstrook en ecoregeling, moet er mogelijk een korting doorgerekend worden. Het bedrag zal hierdoor dus lager worden.

Bijlage 1. GVE tabel

Soort	Leeftijd/categorie	Coëfficiënt
Runderen	jonger dan zes maanden	0,4
	van zes maanden tot en met twee jaar	0,6
	ouder dan twee jaar	1,0
Paardachtigen	jonger dan zes maanden	0,4
	ouder dan zes maanden	1,0
Schapen, geiten en alpaca's		0,15
Varkens	fokzeugen >50 kg	0,5
	andere varkens	0,3
Pluimvee	Leghennen	0,014
	ander pluimvee	0,03

Bron: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R2290&from=EN>

- In de Europese uitvoeringsverordening (dd. 21 december 2021) staat een tabel met GVE normen. Deze is hetzelfde als de GVE norm tabel uit 2016
- Eind 2019 is door provincies als aanvulling op de GVE tabel in de Europese uitvoeringsverordening de volgende normen zijn vastgesteld: Veulen: 0,4 GVE en Alpaca: 0,15 GVE
- In de uitvoeringsregeling GLB 2023 (dd. 10 november 2022, Nr 29696-n1 in de Staatscourant) wordt in artikel 30 naar GVE normen verwezen die betrekking hebben op regelingen voor zeldzame huisdierrassen, deze zijn níet van toepassing op het ANLb.

Bijlage 2. Lijst b: indicatorenlijst

Indicatorsoorten	Ellenberg waarde nutrienten (gem)	vochttoestand	droger	kleur	latijns			
Bosnemoon	5,7	vochtiger	droger	wit	Anemone nemorosa			
Achillea soorten	5,1 - 5,3	vochtiger	droger	wit	Achillea millefolium, Achillea ptarmica			
Gewone engelwortel	5,8	vochtiger		wit	Angelica sylvestris			
Kervel	5,5	vochtiger		wit	Anthriscus cerefolium			
Madeliefje	5,8	vochtiger		wit	Bellis perennis			
Dortelbloem	5,4	vochtiger		geel	Caltha palustris			
Campanula-soorten	3,8 - 4,8		droger	lila-blauw, blauw	Campanula rotundifolia, Campanula rapunculoides			
Pinksterbloem	5,6	vochtiger		lila	Cardamine pratensis			
Knikkende distel	5,4		droger	paars	Carduus nutans			
Karwij	5,7	vochtiger		wit-roze	Carum carvi			
Knooppkruis	5,1	vochtiger	droger	rood	Centaurea jacea			
Hoornbloemsoorten	4,3 - 5,6	vochtiger	droger	wit	Cerastium arvense, Cerastium fontanum			
Cichorei	5,3 - 5,5	vochtiger		roze-wit	div Cichorium soorten			
Kale jonker	5,0	vochtiger		paars	Cirsium palustre			
Streepzaadsoorten	5,5		droger	geel	Crepis biennis, Crepis capillaris			
Orchis-soorten	3,1 - 4,3	vochtiger		wit-roze, paars	div Dactylorhiza soorten			
Wilde peen	5,4		droger	wit	Daucus carota			
Slangenkruid	4,3		droger	blauw	Echium vulgare			
Lidrus	5,6	vochtiger		roze	Equisetum palustre			
Dopheide	2,1	vochtiger		roze	Erica tetralix			
Kruisdistel	5,1		droger	wit	Eryngium campestre			
Gewone reigersbek	5,1		droger	rood/paars/wit	Erodium cicutarium			
Koninginnekruid	5,8	vochtiger		roze	Eupatorium cannabinum			
Moeraspirea	5,6	vochtiger		roomwit	Filipendula ulmaria			
Walstrosoorten	4 - 5,3	vochtiger	droger	wit	div Galium soorten			
Olievaarsbekssoorten	5,1 - 6	vochtiger	droger	roze, blauw	Geranium molle, Geranium pratense			
Hondsdraf	6,1	vochtiger	droger	blauwpaars	Glechoma hederacea			
Muizenoor	3,4		droger	geel	Hieracium pilosella			
Hertshooisoorten	3,9 - 5,1	vochtiger	droger	geel	div. Hypericum soorten			
Gewoon biggenkruid	4,0		droger	geel	Hypochaeris radicata			
Gele Ijs	5,9	vochtiger		geel	Iris pseudacorus			
Zandblauwtje	2,9		droger	blauw	Jasione montana			
Veldlathyrus	5,7	vochtiger	droger	geel	Lathyrus pratensis			
Leuwentandsoorten	4,1 - 5,4	vochtiger	droger	geel, blauwgroen	Leontodon autumnalis, Leontodon saxatilis			
Gewone margriet	5,0	vochtiger	droger	wit	Leucanthemum vulgare			
Roklaversoorten	4,2 - 5,1	vochtiger	droger	geel	div Lotus soorten			

Echte koekoeksbloem		5,1	vochtiger		roze	Lychnis flos-cuculi			
Wederiksoorten		5 - 5,4	vochtiger		geel	div Lysimachia soorten			
Grote kattenstaart		5,4	vochtiger		paarsrood	Lythrum salicaria			
Hopklaver		5,6	vochtiger	droger	geel	Medicago lupulina			
Watermunt		5,5	vochtiger		blauw	Mentha aquatica			
Vergeet-mij-nietje soorten		3,3 - 5,9	vochtiger	droger	blauw	div Myosotis soorten			
Gagel		3,3	vochtiger		geel	Myrica gale			
Pijptorkruid		5,8	vochtiger		wit	Oenanthe fistulosa			
Klein vogelpootje		3,5		droger		Ornithopus perpusillus			
Wilde marjolein		4,7		droger	roze-wit	Origanum vulgare			
Veenwortel		6	vochtiger		roze-rood	Persicaria amphibia			
Varkenskarwij		5,5	vochtiger	droger	geel-groen	Peucedanum carvifolia			
Smalle weegbree		5,3		droger	wit	Plantago lanceolata			
Vleugeltjesbloem		3,4	vochtiger	droger	blauw-roze-wit	Polygala vulgaris			
Potentilla soorten		3,1 - 5,8	vochtiger	droger	geel	div Potentilla soorten			
primula-soorten		4,3 - 6	vochtiger	droger	geel	div primula soorten			
Brunel		4,7	vochtiger		blauw	Prunella vulgaris			
boterbloemsoorten m.u.v. blaartrekkende boterbloem		4,8 - 5,9	vochtiger	droger	geel	div Ranunculus soorten			
Ratelarssoorten		3,9 - 4,4	vochtiger	droger	geel	Rhiantus angustifolius, Rhiantus minor			
zuring soorten m.u.v. ridderzuring		3,8 - 6	vochtiger	droger	groenrood	div Rumex soorten			
Kruipwilg		3,6	vochtiger	droger	nvt	Salix repens			
Veldsalie		4,3		droger	blauw	Salvia pratensis			
Blauw glidkruid		5,6	vochtiger		blauw	Scutellaria galericulata			
Silenesoorten		4,6 - 6,1		droger	wit roze	div Silene soorten			
Moerasandoorn		6,2	vochtiger		roze	Stachys palustris			
Grasruur		4,9	vochtiger		wit	Stellaria graminea			
Blauwe knoop		3,2	vochtiger	droger	blauw	Succisa pratensis			
Boerenwormkruid		5,5		droger	geel	Tanacetum vulgare			
Paardenbloem		5,8	vochtiger	droger	geel	Taraxacum officinale			
Poelruit		5,4	vochtiger		geel	Thalictrum flavum			
Wilde tijm		2,6		droger	roze-paars	Thymus serpyllum			
Gele morgenster		5,5		droger	geel	Tragopogon pratensis			
Klaversoorten		3,8 - 5,8	vochtiger	droger	wit/rood/grijs	div Trifolium soorten			
Echte valeriaan		5,9	vochtiger		roze	Valeriana officinalis			
Ereprijssoorten		4,9 - 5,5	vochtiger	droger	blauw	div Veronica soorten			
Wikkesoorten, m.u.v. voederwikke		5,3 - 5,8	vochtiger	droger	blauw	div Vicia soorten			